Č. 7482.

Živnostenské právo: I. * Trest, spočívající v odstranění pachtýře z provozu živnosti podle § 137, odst. 2. živn. řádu, nepředpokládá v každém případě odnětí živnosti majiteli živnosti. — II. * Odstranění pachtýře z provozování živnosti podle § 137 odst. 2 živn. řádu jest opatřením trestním; výrok živn. úřadu II. stolice, potvrzující dotčený trestní nález, jest po rozumu § 150 živn. řádu rozhodnutím konečným.

(Nález ze dne 19. října 1928 č. 28.050.)

Věc: Josef B. v T. (adv. Dr. Roland Plech z Vrchlabí) proti zemské správě politické v Praze o odstranění z živnosti hostinské.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Výměrem ze 4. dubna 1925 vyslovila osp v T. odstranění st-le ze živnosti hostinské a výčepní podle §§ 137 a 139 b) živn. řádu na dobu šesti měsíců s podotknutím, že toto odstranění obsahuje pro jmenovaného nezpůsobilost k provozování živnosti na jeho nebo cizí účet potud, pokud by byl jinak účel tohoto výroku zmařen. Za důvod odstranění bylo uvedeno, že st-l byl pro různé, v nálezu zevrubně uvedené přestupky čtrnáctkráte trestán, všechna tato předchozí potrestání projevila se však bezvýslednými a st-l se dopustil znovu přestupků předpisů, týkajících se provozování živnosti hostinské a výčepní tím, že dne 9. března 1925 při hádce hostů nezjednal klid a pořádek.

Nař. rozhodnutím nevyhověla zsp v Praze odvolání z důvodu I. stolice, zrušila však onu část výroku I. stolice, jíž vysloveno bylo odstranění st-le z poměru nájemního na základě ustanovení § 139 odst. 2, lit. b) živn. řádu, jelikož tohoto zákonného předpisu může býti použito toliko pro živnostníka samého (koncesionáře), nikoliv pro pachtýře, resp. náměstka v té které živnosti. Své rozhodnutí označila II. stolice dle § 150 živn. ž. za konečné.

Rozhoduje o stížnosti řídil se nss těmito úvahami:

Dle obsahu spisů potvrdil žal. úřad první stolicí vyslovené odstranění st-le ze živnosti hostinské a výčepnické, kterou jako pachtýř provozoval, potud, pokud tento výrok byl opřen o ustanovení § 137 ž. ř., který zařazen je do VIII. hlavy (přestupky a tresty). Tyto předpisy, jednající »o trestech náměstků« rozeznávají mezi peněžitými pokutami a tresty vězení [§ 131 lit. b) a c)] s jedné strany a trestem odnětí živn. oprávnění [§ 131 lit. e)[se strany druhé. Kdežto tresty na prvním místě uvedené zásadně mají býti ukládány náměstkovi anebo pachtýři a jen za určitých předpokladů také majiteli živnosti, stihá trest odnětí živn. oprávnění dle povahy věci pouze majitele živnosti jako subjekt tohoto oprávnění, a má býti uložen, dopustil-li se náměstek anebo pachtýř přestupku s vědomím majitele živnosti a měl-li majitel živnosti možnost, přestupku zabrániti.

Dopustil-li se však náměstek anebo pachtýř živn. přestupku, který by v případě osob. provozování živnosti jejím majitelem měl v zápětí odnětí

živn. oprávnění jakožto trest (§ 133 b) ž. ř.), obsahuje § 137, odst. 2 opatření, aby přímý pachatel (náměstek anebo pachtýř) neunikl trestu a aby účel jinak přípustného odnětí živn. oprávnění nebyl zmařen. Podle toho jest totiž v každém případě, t. j. ať majitel živnosti o přestupku spáchaném náměstkem nebo pachtýřem věděl čili nic. ať tedy proti němu odnětí živn. oprávnění bylo vysloveno čili nic, náměstka nebo pachtýře, který se takto provinil, ze živnosti odstraniti. Odstranění náměstka neb pachtýře ze živnosti jest pak oním trestem, který zákon v § 137 odst. 2. ž. ř. stanoví proti náměstku anebo pachtýři, který se dopustil přestupku,jenž v případě osobního provozování živnosti živnostníkem samým měl by v zápětí odnětí oprávnění živn. živnostníkovi.

Je-li však výrok živn. úřadu, opřený o § 137 odst. 2 ž. ř., kterým bylo odstranění pachtýře ze živnosti vysloveno, nálezem trestním, pak jest bezdůvodná výtka stížnosti, že právní poučení nař. rozhodnutí připojené, totiž že rozhodnutí to je podle § 150 ž. ř. konečné, je nesprávné. Tím, že žal. úřad výrok I. instance, pokud byl opřen o § 139 odst. 2 lit. b) ž. ř., zrušil, dal na jevo, že zde nejde o adm. opatření, nýbrž o opatření trestní. Ježto výrok I. stolice spočíval též na § 137 ž. ř., zůstal jako trestní opatření nař. rozhodnutím nedotčen, takže právní poučení, rozhodnutí tomu připojené, zplna vyhovuje předpisu § 150 ř. z.

Stížnost hájí dále názor, že odstranění pachtýře ze živnosti předpokládá, že i živnostníkovi bylo živn. oprávnění z trestu odňato, což prý zvláště plyne z odst. 2 § 137 ž. ř., kde se praví: »V každém případě však buď vysloveno propuštění náměstka nebo pachtýře, to pak v sobě zavírá také nezpůsobilost jeho provozovati živnost . . . .«. Tohoto předpokladu prý vůbec v daném případě není, ježto proti majiteli živnosti nebylo ani trestní řízení zavedeno, ani odnětí živn. oprávnění vysloveno, a jeví se proto odstranění st-le z poměru pachtýřského nezákonným.

Tento názor stížnosti je vyvrácen shora uvedeným obsahem § 137 živn. řádu, dle kterého stihá v každém případě náměstka anebo pachtýře, který se dopustil přestupku takového, jenž by jinak (to jest, kdyby živnost živnostníkem osobně byla provozována) měl v zápětí odnětí živn. oprávnění, trest odstranění ze živnosti, bez ohledu na to, zda odnětí oprávnění živn. proti majiteli živnosti bylo vysloveno čili nic. Slovu »také« v odst. 2, na kteréž stížnost klade důraz, nelze přikládati jiný význam, nežli že trest dle § 137 odst. 2 živn. řádu, proti náměstku nebo pachtýři vyslovený, má v zápětí nejen jeho odstranění z konkrétní živnosti, ve které jako náměstek nebo pachtýř byl činným, nýbrž má také v zápětí nezpůsobilost jeho k provozování živnosti vůbec na vlastní nebo cizí účet, t. j. jako samostatný živnostník, pachtýř nebo náměstek, pokud by jiným takovým provozováním účel onoho odstranění z konkretní činnosti byl zmařen.

Pokud konečně stížnost brojí proti nař. rozhodnutí též s hlediska § 139, odst. 2. b) živn. řádu a namítá, že úřad jest na omylu, má-li za to, že se ustanovení to na pachtýře nevztahuje, nemůže se nss těmito vývody zabývati, ježto nař. rozhodnutí odstranění st-le ze živnosti o toto ustanovení vůbec neopírá, nýbrž naopak výslovně zrušilo výrok I. stolice, pokud na cit. § 139, odst. 2 b) živn. řádu byl založen.